

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA – 4101-01-01-2013
P/13/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/110 – Zatrudnienie socjalne jako instrument działań na rzecz rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej oraz wzmocnienia aktywności osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w latach 2011 – 2013 (do 15 marca 2013 r.)¹.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler Inga Piotrowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84618 z dnia 31 stycznia 2013 roku.
(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Centrum Integracji Społecznej w Radomiu, ul. Zubrzyckiego 2, 26-600 Radom (dalej: „Centrum” lub „CIS”).

Kierownik jednostki kontrolowanej Pani Barbara Mroczkowska, Kierownik Centrum Integracji Społecznej w Radomiu (dalej: „Kierownik CIS”).
(dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

NIK pozytywnie ocenia działania podjęte przez CIS w celu uruchomienia pierwszej edycji Programu w zakresie świadczenia usług w ramach reintegracji zawodowej i społecznej. Wobec trudności finansowych, funkcjonowanie CIS zostało oparte o wolontariat, co nie generowało kosztów, a jednocześnie umożliwiło rozpoczęcie realizacji ww. Programu.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uwagi dotyczyły:

Uzasadnienie oceny ogólnej - nierealizowania usług przez CIS, od nadania statusu przez Wojewodę Mazowieckiego, tj. od dnia 30 września 2009 r. do 31 października 2012 r.,
- braku poinformowania Wojewody Mazowieckiego w zakresie: zatrudnienia pracowników, w tym pracownika socjalnego, prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej, udziału własnego w finansowaniu działalności CIS oraz osiągnięcia zaplanowanych efektów z działalności CIS, co było sprzeczne z art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym³,
- wypłaty świadczeń integracyjnych, bez złożenia wniosku uczestnika, co było sprzeczne z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- określenia w Regulaminie organizacyjnym ww. świadczenia w wysokości 80% zasiłku dla bezrobotnych, co stanowiło naruszenie art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- braku opracowania wzoru wniosku o wypłatę świadczenia integracyjnego,

¹ Badaniami objęte zostały również działania mające miejsce przed 1 stycznia 2011 r. o ile miały one bezpośredni wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.

- niepodejmowania skutecznych działań, w celu pozyskania środków finansowych na realizację usług w zakresie reintegracji zawodowej i społecznej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Przygotowanie organizacyjne CIS do realizacji zadań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej.

Opis stanu faktycznego CIS zostało utworzone przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Dorosłym w Radomiu (dalej: „Stowarzyszenie”), na podstawie Uchwały nr 1/2009 z dnia 19 sierpnia 2009 r. W okresie objętym kontrolą nie były przeprowadzane kontrole działalności Centrum.

(dowód: akta kontroli, str. 4, 15-17)

Decyzją WPS.IV.JS/9122/3/09 z dnia 3 listopada 2009 r. Wojewoda Mazowiecki nadał status Centrum Integracji Społecznej od dnia 30 września 2009 r. na okres 5 lat, na podstawie wniosku z dnia 29 września 2009 r. złożonego przez Stowarzyszenie i uzupełnionego w dniu 28 października 2009 r.⁴ CIS zostało wpisane do Rejestru centrów integracji społecznej województwa mazowieckiego pod pozycją nr 10. Realizacja pierwszej edycji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego, dalej: „Program” lub „IPZS”, rozpoczęła się 2 listopada 2012 r.

(dowód: akta kontroli, str. 5-14, 347)

Centrum działa w formie jednostki wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo w sposób zapewniający należyłą identyfikację pod względem organizacyjnym i finansowym, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników, z uwzględnieniem przepisów o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli, str. 18-32, 34-36, 42-44, 51-54)

CIS korzysta bezpłatnie z pomieszczeń wraz z wyposażeniem, na podstawie umowy użyczenia zawartej w dniu 01.11.2009 r. pomiędzy Stowarzyszeniem a Centrum. W trakcie oględzin w dniu 13 lutego 2013 r. stwierdzono, że Centrum dysponuje: 6 salami dydaktycznymi, w tym 2 informatycznymi oraz pracownikami: remontowo – budowlaną, bukiciarstwa – florystyki, fryzjerstwa, kosmetyki – pielęgnacji dłoni i paznokci, pomieszczeniem kuchni (wraz ze stołówką) oraz pomieszczeniem dla doradcy zawodowego, pomieszczeniem socjalnym dla uczestników CIS i świetlicą. Wyposażenie sal i pracowni pozwalało na realizację zadań w ww. zakresie.

(dowód: akta kontroli, str. 8, 55-59)

W Centrum obowiązywał Regulamin organizacyjny (dalej: „Regulamin”), zatwierdzony w dniu 30 września 2009 r. przez Prezesa Zarządu Stowarzyszenia. Zapisy w Regulaminie były niezgodne z wytycznymi Projektu Regulaminu Centrum, zawartymi we wniosku do Wojewody Mazowieckiego o nadanie statusu Centrum, tj. brak było wzoru wniosku, na podstawie którego Kierownik CIS dokonuje wypłaty świadczeń integracyjnych.

Ponadto w § 25 pkt 4 ww. Regulaminu określono nieprawidłową wysokość, przysługującego uczestnikom świadczenia integracyjnego, tj. w wysokości 80% zasiłku dla bezrobotnych, podczas gdy zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym świadczenie integracyjne przyznawane jest w wysokości zasiłku dla bezrobotnych.

(dowód: akta kontroli, str. 5-10, 60-70)

CIS korzystał z wolontariuszy: doradcy zawodowego, instruktora zawodu, administratora bezpieczeństwa informacji, pracownika ds. księgowości i administracji, głównego księgowego oraz Kierownika CIS.

⁴ Na podstawie pisma WPS.IV.JS/9122/3/09 z dnia 13 października 2009 r. Wojewody Mazowieckiego wzywającego do uzupełnienia wniosku

Wolontariusze pracowali z uczestnikami CIS w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, w ramach prowadzonych następujących rodzajów zajęć:

- zajęcia fakultatywne: bukieciarstwo – teoria i praktyka oraz zajęcia wsparcia – indywidualne spotkania i rozmowy - prowadzący zajęcia Kierownik CIS,
- zajęcia z planowania życia – nabywanie i doskonalenie umiejętności - prowadzący zajęcia Administrator bezpieczeństwa informacji,
- zajęcia w zakresie warsztatów motywacyjnych, wsparcia: konsultacje indywidualne – nabywanie i rozwijanie umiejętności: autoprezentacja, postawa życiowa, poszukiwanie pracy - prowadzący zajęcia doradca zawodowy,
- szkolenie zawodowe – przekwalifikowanie – teoria i praktyka dotycząca sprzątanania pomieszczeń i terenów zagospodarowania wokół budynków - prowadzący zajęcia instruktor zawodu.

Zarządzeniem nr 1/2012 z 16.10.2012 r. Kierownik CIS powołał do Zespołu Zadaniowego, pod kierownictwem administratora bezpieczeństwa informacji, ww. wolontariuszy, których zadaniem było opracowanie, wprowadzenie i realizacja programu pilotażowego związanego z realizacją pierwszej edycji IPZS.

Ponadto w Zarządzeniu do realizacji ww. zadania powołano również pracownika socjalnego, z którym CIS, do dnia zakończenia kontroli, nie zawarło umowy/porozumienia o współpracy,

CIS nie zlecało podmiotom zewnętrznym wykonania zadań w ramach organizacji zajęć/wsparcia/terapii dla uczestników Centrum w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej.

(dowód: akta kontroli, str. 71-82, 95)

W okresie objętym kontrolą Centrum nie zatrudniało pracowników, pomimo iż w uzupełnieniu wniosku z dnia 24.10.2009 r. o nadanie statusu CIS przez Wojewodę, wskazano przewidywanych 16 pracowników Centrum, którzy mieli być zatrudnieni na podstawie umów o pracę, o dzieło i zlecenia. Ponadto w ww. uzupełnieniu wniosku zawarto dane o zatrudnieniu m.in.: pracownika ds. BHP

i Ppoż, psychologa, pracownika socjalnego, pedagoga, doradcy społecznego oraz pracowników ds. administracyjno biurowych, zaopatrzenia, sprzedaży i promocji, co również nie zostało zrealizowane. Pomimo tego, Centrum nie poinformowało Wojewody Mazowieckiego o zmianach danych zawartych we wniosku, co było niezgodne z art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 12, 72)

Wszystkie osoby działające w badanym okresie w CIS, wykonywały swoje funkcje na podstawie porozumień o współpracy, w formie wolontariatu mającego charakter bezpłatny. W latach 2011 – 2013 łączna liczba wolontariuszy w CIS wynosiła 6 osób, w tym w 2011 r. - 3, a w 2012 r. i 2013 r. - 6.

(dowód: akta kontroli, str. 72-82)

Ustalone W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie **stwierdzono** nieprawidłowości **następujące nieprawidłowości:**

1. Nie informowano Wojewody Mazowieckiego o braku realizacji zatrudnienia 16 pracowników w tym, m.in.: pracownika ds. BHP i Ppoż, psychologa, pedagoga, doradcy społecznego, pracownika socjalnego, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Kierownik CIS wyjaśnił, że: *brak aktualizacji wniosku wynikał z działań CIS, w celu pozyskania środków z Unii Europejskiej w latach 2010-2012. Nie posiadało ono środków na sfinansowanie planowanej działalności, sam musiał pozyskiwać na nią środki. Plan zawarty we wniosku, zakładający zatrudnienie 16 osób, byłby zrealizowany w momencie pozyskania środków z*

UE. Niezależnie od naszych starań żaden z projektów nie otrzymał dofinansowania z różnych przyczyn. Pracownik socjalny uczestniczył na etapie opracowywania programu pilotażowego jako konsultant. Jest to osoba, która na podstawie umowy wolontariatu miała podjąć współpracę z Centrum w ramach IPZS, jednakże z przyczyn osobistych do dnia dzisiejszego nie podjęła współpracy.

(dowód: akta kontroli, str. 12-82, 350-356)

2. Regulamin obowiązujący w CIS był niezgodny z założeniami przyjętymi we wniosku o nadanie statusu. Nie został opracowany wzór wniosku, na podstawie którego Kierownik CIS powinien dokonać wypłaty świadczenia integracyjnego, o którym mowa w art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Ponadto § 25 pkt 4 Regulaminu określał wielkość wypłaty świadczenia integracyjnego w wysokości 80% zasiłku dla bezrobotnych, co było niezgodne z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Kierownik CIS wyjaśnił, że: *nie został umieszczony wniosek o wypłatę świadczenia integracyjnego w Regulaminie Organizacyjnym Centrum zatwierdzonym przez Stowarzyszenie, gdyż opracowując Regulamin w tzw. wersji ostatecznej uznaliśmy go jako kolejny dokument w formie papierowej, który będzie zbędny. Przy tworzeniu Regulaminu stosowaliśmy dane jakie pozyskaliśmy z Internetowego Systemu Aktów Prawnych. W rozdziale 5 art. 15 ust. 4 określał, że „w okresie uczestnictwa w zajęciach w Centrum, o którym mowa w ust. 3, na wniosek uczestnika Kierownik Centrum przyznaje świadczenie integracyjne w wysokości 80 % zasiłku dla bezrobotnych”. Po nowelizacji ustawy zapis został zmieniony na 100%. Ponieważ do dnia rozpoczęcia w CIS programu IPZS, nie występowała sytuacja przyznawania uczestnikom programu świadczenia integracyjnego, zapis ten nie został przez nas zmieniony. Po rozpoczęciu przez CIS programu reintegracji społecznej w roku 2012 przyjęto zasadę wypłat już zgodną ze znowelizowaną ustawą i tak w okresie próbnym uczestnik otrzymuje 50% zasiłku dla bezrobotnego, a po okresie próbnym 100% zasiłku dla bezrobotnego. Błąd w zapisie regulaminu stanowi niedopatrzenie z naszej strony i zostanie jak najszybciej poprawiony.*

(dowód: akta kontroli, str. 5-10, 60-70, 439-442)

**Ocena
cząstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Realizacja przez CIS zadań określonych w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, w zakresie form aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wykorzystanie na te zadania publicznych środków finansowych.

Opis stanu faktycznego W dniu 2 listopada 2012 r. CIS rozpoczął realizację pierwszej edycji IPZS - pilotażowy program. Wcześniej Centrum nie wykonywało usług w ramach IPZS. CIS przeprowadziło jedyną rekrutację w 2012 r., obejmującą grupę osób długotrwale bezrobotnych. Powyższa decyzja nie wynikała z analiz badawczych oraz diagnoz lokalnej sytuacji społecznej w grupach osób, które zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, mogą korzystać z usług reintegracji społecznej i zawodowej. Wszystkie osoby posiadające skierowanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomiu (dalej: „MOPS”), zostały przyjęte do uczestnictwa w zajęciach w CIS.

(dowód: akta kontroli, str. 83, 347)

Kierownik CIS wyjaśnił, że: *pierwsza rekrutacja uczestników odbyła się w grupie osób, które są absolwentami Klubu Integracji Społecznej prowadzonego przez MOPS. W tym przypadku skorzystaliśmy z rekomendacji MOPS-u, ponieważ instytucja ta jest najlepiej zorientowana, kto z jej*

podopiecznych byłby potencjalnie zainteresowany uczestnictwem w CIS. Dla osób, które ukończyły kurs, a nie powróciły na rynek pracy, CIS jest kolejnym etapem w procesie reintegracji zawodowej i społecznej.

(dowód: akta kontroli, str. 350-354)

W okresie objętym kontrolą CIS dokonywało przeglądu raportów rocznych dotyczących rynku pracy województwa mazowieckiego w latach 2009 - 2011, które były publikowane na stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy i Powiatowego Urzędu Pracy, pod kątem informacji na temat lokalnej sytuacji społecznej oraz lokalnego rynku pracy.

(dowód: akta kontroli, str. 350-354, 368-421)

W 2012 roku jedynie MOPS, będący organem właściwym dla miejsca zamieszkania uczestników, skierował do CIS 5 osób do uczestnictwa w IPZS.

(dowód: akta kontroli, str. 83, 116, 127, 138, 149, 424)

W listopadzie 2012 r. w Centrum zajęcia rozpoczęło 5 uczestników⁵ (osoby długotrwale bezrobotne), a po 1-miesięcznym okresie próbnym kontynuowało je 4 uczestników (jeden z nich, po ww. okresie, zrezygnował na własną prośbę) w następujących zakresach: szkolenia zawodowe (podniesienie kwalifikacji, przekwalifikowanie), pomoc w przekazywaniu ofert pracy (pośrednictwo pracy) i inne działania z zakresu reintegracji społecznej. Były one zbieżne z danymi przyjętymi w statusie Centrum oraz w sprawozdaniu złożonym Wojewodzie za rok 2012. Ponadto w 2013 r. rozpoczęto również realizację nauki sposobu poszukiwania pracy (pisanie CV, komunikacja interpersonalna, itp.).

W latach 2011 – 2013 Centrum nie prowadziło działalności wytwórczej (produktów garmazeryjnych, małej gastronomii), handlowej (sprzedaż wytworzonych produktów) lub usługowej (drobne prace remontowo - wykończeniowe, rozbiórkowe, konserwacja terenów zielonych, opieka nad osobami starszymi, transport osób niepełnosprawnych i drobne usługi krawieckie), które zostały ujęte we wniosku

o nadanie statusu Centrum. Pomimo tego Centrum nie poinformowało Wojewody Mazowieckiego o zmianie danych zwartych we wniosku, co było niezgodne z art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 12, 37-49, 91-94)

W badanym okresie Centrum realizowało zajęcia w zakresie sekcji porządkowo – sprzątającej, skierowane do 4 uczestników. W ramach tych zajęć odbywały się również zajęcia fakultatywne, m.in w zakresie bukieciarstwa i pielęgnacji roślin oraz opieki nad chorymi i osobą starszą. Wybór ww. zawodu dla uczestników biorących udział w szkoleniu, wynikał z zapotrzebowania na sprzątaczkę.

(dowód: akta kontroli, str. 91-93, 98-115, 350-354)

Z informacji Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu⁶ (dalej: „PUP”) wynika, że: *Centrum nie występowało do PUP o informacje/analizy lokalnego rynku pracy. W 2012 r. pracodawcy zgłosili do PUP w Radomiu oferty pracy w zawodzie sprzątaczkę biurowa - 73 miejsca pracy. Na radomskim rynku pracy (miasto Radom i powiat radomski) najwięcej miejsc pracy w latach 2011-2013 było w zawodach: sprzedawcy, robotnika gospodarczego, technika prac biurowych (głównie w ramach stażu) i pakowacza.*

⁵ realizację IPZS 4 uczestników rozpoczęło w dniu 2 listopada 2012 r., a 1 uczestnik w dniu 13 listopada 2012 r.

⁶ Pismo z dnia 26 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli, str. 86-90)

Nie stwierdzono przypadków przedłużania okresu uczestnictwa w Centrum.

(dowód: akta kontroli, str. 347-348)

Kierownik CIS nie występował do PUP z wnioskiem o skierowanie uczestników Centrum do pracy u pracodawcy lub w CIS, z uwagi na to, że nie upłynął 6 miesięczny okres ich uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez CIS.

(dowód: akta kontroli, str. 347-348)

Szczegółowym badaniem w zakresie realizacji usług reintegracyjnych objęto 4 uczestników CIS, którzy odbyli 1-miesięczny okres próbny i z tego tytułu pobrali 50% zasiłku dla bezrobotnych. Ustalono, że wszystkie osoby zostały skierowane do uczestnictwa w Centrum na podstawie wniosku MOPS.

Po zakończeniu okresu próbnego i uzyskaniu przez ww. uczestników pozytywnej opinii doradcy zawodowego i instruktora zawodu, Kierownik CIS przekazał do MOPS wnioski o zakwalifikowaniu ich do uczestnictwa w zajęciach w Centrum na okres kolejnych 5 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 11 miesięcy, zgodnie z art. 15. ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 116-167)

Zespół zadaniowy opracował jednolity IPZS dla wszystkich uczestników.

Jak wynika z wyjaśnień Kierownika CIS: *IPZS który realizowany jest obecnie, jest taki sam dla wszystkich uczestników z uwagi na fakt, iż grupa realizująca program to osoby znajdujące się w takiej samej sytuacji życiowej. W trakcie realizacji Programu uczestniczki kilkakrotnie odbyły rozmowy i konsultacje z doradcą zawodowym, a także kierownikiem Centrum, w wyniku których stwierdzono, że nie ma potrzeby zróżnicowania programu dla każdej z uczestniczek.*

(dowód: akta kontroli, str. 95, 435-438)

W trakcie trwania Programu nie dokonywano jego korekt. W ramach Programu wszyscy uczestnicy zrealizowali następujące zajęcia: warsztaty motywacyjne – pisanie CV, asertywność, pozytywne myślenie, skuteczna autoprezentacja podczas rozmowy kwalifikacyjnej, warsztaty planowania życia, aktywne poszukiwanie pracy, nabycie umiejętności w celu zaspokajania swoich potrzeb, szkolenia zawodowe – sprzątanie, gry edukacyjne - zdrowy styl życia, profilaktyka ochrony zdrowia, opieka nad chorym i osobą starszą, zajęcia fakultatywne – warsztaty pierwszej pomocy, bukietarstwo i pielęgnacja roślin oraz kosmetyka. Do czasu zakończenia kontroli, tj. do dnia 15.03.2013 r. Program był w trakcie realizacji. Osobami odpowiedzialnymi za realizację Programu był Kierownik CIS (bezpośrednio sprawujący nadzór) i instruktor zawodu.

(dowód: akta kontroli, str. 96-115, 121-124, 132-135, 143-146, 154-157)

Badaniem objęto 3 wypłaty świadczeń integracyjnych za miesiące: listopad i grudzień 2012 r. oraz styczeń 2013 r. Wszystkim uczestnikom wypłacano świadczenia integracyjne w wysokości zasiłku dla bezrobotnych, a za miesiąc listopad 2012 r. – 50% ww. zasiłku. Uczestnicy nie mieli nieusprawiedliwionych nieobecności, które skutkowałyby obniżeniem wysokości ww. świadczenia. Kierownik Centrum przyznał i wypłacił świadczenia integracyjne za miesiące: grudzień 2012 r. i styczeń 2013 r. bez złożonego przez uczestnika wniosku o jego przyznanie, co było niezgodne z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Refundacja ww. świadczeń integracyjnych była dokonywana na podstawie Porozumienia z dnia 18.10.2010 r. zawartego pomiędzy Centrum Integracji Społecznej, a PUP w Radomiu.

Uczestnikom CIS nie przyznawano motywacyjnych premii integracyjnych.

(dowód: akta kontroli, str. 169-215, 217)

W 2011 r. CIS nie miało przychodów z własnej działalności, jak i z innych źródeł. W 2012 r. działalność CIS była sfinansowana jedynie z Funduszu Pracy w kwocie 2,53 tys. zł – refundacja świadczenia integracyjnego oraz składek na ubezpieczenie społeczne przez PUP w Radomiu na podstawie ww. Porozumienia. W planie na 2013 r. przewidziano jedynie kwotę przychodów 48,61 tys. zł pochodzącą z Funduszu Pracy, przeznaczoną również na refundację świadczenia integracyjnego.

(dowód: akta kontroli, str. 33-54, 216)

W uzupełnieniu wniosku z dnia 24.10.2009 r. o nadanie statusu CIS przez Wojewodę wskazano, iż Stowarzyszenie wystąpi do Marszałka Województwa Mazowieckiego o przekazanie dotacji na pierwsze trzy miesiące organizacji i działalności Centrum oraz po upływie tego okresu będzie wnioskować o przekazanie przez Zarząd Miasta Radomia środków pochodzących z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, środków z Unii Europejskiej przeznaczonych na tego typu działania, dotacji, subwencji, darowizn oraz dochodów wypracowanych z własnej działalności, co miało stanowić, m.in. źródło finansowania Centrum. W badanym okresie powyższe założenia nie zostały zrealizowane.

Z wyjaśnień Kierownika CIS wynika, że: *Centrum nie wnioskowało o przekazanie przez Zarząd Miasta Radomia ww. środków, gdyż uzyskaliśmy informacje, że miasto nie dysponuje wolnymi środkami finansowymi, które mogłoby przekazać Centrum.*

(dowód: akta kontroli, str. 13, 435-438)

W uzupełnieniu wniosku z dnia 24.10.2009 r. o nadanie statusu CIS przez Wojewodę wskazano, iż Centrum będzie miało udział własny w finansowaniu działalności. W badanym okresie Centrum nie miało udziału własnego w finansowaniu działalności, ponieważ nie osiągnęło przychodów. Pomimo tego Centrum nie poinformowało Wojewody Mazowieckiego o zmianach danych zawartych we wniosku, co było niezgodne z art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 13, 94, 216)

CIS nie posiadając własnych i zewnętrznych źródeł finansowania, w dniu 20 stycznia 2010 roku, zawarło z Radomską Szkołą Wyższą (dalej: „RSW”) Porozumienie w sprawie szkolenia zawodowego uczestników programów realizowanych w Centrum. Na podstawie ww. Porozumienia RSW zapewniła uczestnikom Programu ubranie i obuwie robocze, posiłki, bilety miesięczne oraz środki czystości do wykonywania zadań w zakresie sprzątnięcia pomieszczeń. Ponadto w Porozumieniu zawarto zapis, w którym RSW zadeklarowała możliwość skorzystania przez CIS z wiedzy, umiejętności i fachowej pomocy pracowników dydaktycznych RSW.

(dowód: akta kontroli, str. 422)

CIS w okresie 2011 – 2012 nie poniosło wydatków na: wynagrodzenia osobowe i nagrody dla pracowników, premie motywacyjne dla uczestników CIS oraz wydatki rzeczowe – administracyjne (art. biurowe, żywność, pomoce naukowe, energie, podnoże służbowe, itp.), wydatki inwestycyjne i na zakupy inwestycyjne. Jedynym wydatkiem poniesionym przez CIS były świadczenia integracyjne wypłacone 5 uczestnikom za listopad 2012 r. w wysokości 1,86 tys. zł (kwota netto) oraz 0,67 tys. zł – składki na ubezpieczenie społeczne i podatek dochodowy od osób fizycznych naliczony od kwoty świadczenia integracyjnego.

CIS złożyło terminowo sprawozdania za rok 2010, 2011 i 2012 do Wojewody Mazowieckiego, zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Dane w sprawozdaniach zostały przedstawione rzetelnie.

(dowód: akta kontroli, str. 37-54, 217, 447-454)

W latach 2011 – 2012 CIS nie otrzymało dotacji z budżetu gminy, budżetu województwa oraz PFRON.

(dowód: akta kontroli, str. 218)

W latach 2011 – 2012 Centrum nie otrzymało dotacji ze środków Unii Europejskiej, pomimo złożonych 4 wniosków o dofinansowanie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki. CIS złożyło w partnerstwie z RSW następujące wnioski o dofinansowanie:

- w dniu 09.09.2010 r. - do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie o dofinansowanie w wysokości 1.999,9 tys. zł projektu „Powrót do pracy – wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, który przewidywał objęcie wsparciem 200 osób bezrobotnych i miał być realizowany w okresie od 03.01.2011 r. do 30.11.2012 r. Wniosek został odrzucony z powodu nie spełnienia wymagań minimalnych.

- w dniu 11.07.2011 r. - do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych o dofinansowanie w wysokości 1.999,9 tys. zł projektu „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”, który przewidywał objęcie wsparciem 200 osób bezrobotnych i miał być realizowany w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2013 r. Wniosek został pozytywnie rozpatrzony, ale nie przyjęto go, z uwagi na wyczerpanie alokacji dostępnej w przedmiotowym konkursie.

- w dniu 14.11.2011 r. - 2 wnioski do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych: o dofinansowanie w wysokości 775,9 tys. zł projektu „Komputer nie gryzie – szkolenie komputerowe dla kobiet powracających/wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy po urlopie macierzyńskim”, który przewidywał objęcie wsparciem 200 osób nieaktywnych zawodowo i miał być realizowany w okresie od 01.08.2012 r. do 31.03.2014 r. oraz o dofinansowanie w wysokości 492,6 tys. zł projektu „Zawód tłumacza języka migowego szansą na znalezienie zatrudnienia”, który przewidywał objęcie wsparciem 50 osób nieaktywnych zawodowo i miał być realizowany w okresie od 01.08.2012 r. do 31.07.2013 r. Obydwa wnioski nie przeszły etapu oceny merytorycznej.

(dowód: akta kontroli, str. 219-345)

W okresie objętym kontrolą CIS nie zlecało podmiotom zewnętrznym realizacji zajęć w ramach reintegracji społecznej i zawodowej.

(dowód: akta kontroli, str. 71)

Ustalone W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie **stwierdzono**
nieprawidłowości **następujące nieprawidłowości:**

1. Centrum nie realizowało usług w ramach reintegracji zawodowej i społecznej przez okres od 30 września 2009 r., tj. nadania statusu przez Wojewodę do 31 października 2012 r.

Kierownik CIS wyjaśnił, że: *przez okres 3 lat staraliśmy się pozyskać środki do realizacji zadań zawartych we wniosku o nadanie statusu, jednakże dopiero w połowie 2012 r. postanowiliśmy uruchomić program pilotażowy, bez wsparcia w postaci środków krajowych lub unijnych. Przez cały czas obawialiśmy się realizacji programu samodzielnie – bez współpracy z instytucjami rynku pracy. Podjęliśmy jednak to ryzyko mając nadzieję na poprawę sytuacji.*

(dowód: akta kontroli, str. 347, 351-367)

2. CIS wypłacało świadczenia integracyjne bez uprzednio złożonego wniosku o jego przyznanie, co było niezgodne z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Kierownik CIS wyjaśniła, że: *uczestnicy, którym wypłacano świadczenie integracyjne za ww. okresy, wnioski o przyznanie tego świadczenia składali do kierownika Centrum w formie ustnej.*

(dowód: akta kontroli, str. 169-215, 435-438)

3. Centrum nie informowało Wojewody Mazowieckiego o zmianach danych zawartych we wniosku, pomimo nieprowadzenia działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej oraz braku udziału własnego w finansowaniu działalności Centrum, który miał wzrastać proporcjonalnie do uzyskanych przychodów, jak zostało wskazane we wniosku o nadanie statusu, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Kierownik CIS wyjaśniła, że: *we wniosku do Wojewody Mazowieckiego planowano prowadzenie działalności w zakresie ww. działalności. Ogólnoświatowy kryzys, który także dokonał olbrzymiego spustoszenia gospodarczego kraju, spowodował duże ograniczenia w wydatkowaniu środków przez różne podmioty, co spowodowało, iż rozmowy prowadzone przez CIS z różnymi odbiorcami zakończyły się fiaskiem. Licząc na zmianę zaistniałej sytuacji gospodarczej, nie podjęliśmy działań związanych z aktualizacją wniosku.*

(dowód: akta kontroli, str. 12-13, 37-49, 94, 216, 350-355, 439-442)

Uwagi dotyczące badanej działalności	Działania podejmowane przez CIS, w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację usług w ramach reintegracji zawodowej i społecznej, były niewystarczające. CIS rozpoczęło świadczenie usług dopiero w listopadzie 2012 r., tj. 3 lata od momentu nadania statusu CIS.
--------------------------------------	--

(dowód: akta kontroli, str. 13, 33-54, 216, 219-345, 347, 435-438)

**Ocena
cząstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Skuteczność działań CIS podejmowanych w celu przygotowania zagrożonych wykluczeniem społecznym do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku.

Opis faktycznego	stanu CIS zorganizowało jedną edycję realizacji IPZS w 2012 r., w której wzięło udział 5 uczestników, z których 4 kontynuuje zajęcia, a 1 zrezygnował po miesięcznym okresie próbnym.
------------------	---

(dowód: akta kontroli, str. 347-348, 423)

W badanym okresie nie stwierdzono przypadków usamodzielnienia ekonomicznego uczestników CIS, pomimo iż we wniosku z dnia 29.09.2010 r. na podstawie którego nadano status Centrum wskazano, iż planowany efekt działalności CIS w ww. zakresie osiągnie poziom 20 uczestników.

(dowód: akta kontroli, str. 8 ,349)

W ww. wniosku przyjęto również planowane do osiągnięcia następujące efekty działania CIS:

- przyuczenie do zawodu: fryzjer, kucharz, cukiernik, masarz, piekarz, asystent osoby niepełnosprawnej, glazurnik, murarz, tynkarz, zbrojarz, pracownik robót, malarz, wykończeniowych w budownictwie, pracownik deratyzacji i dezynsekcji, pracownik usług komunalnych, opiekunka dla dzieci i dorosłych, opiekun osób starszych, przeprowadzki, rozbiórki, krawiectwo, stolarstwo, hydraulika,

obsługa terenów zielonych z zagospodarowaniem, sprzątaniem pomieszczeń i ich otoczenia, poligrafia
- planowana liczba 370 uczestników,
- przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji - planowana liczba 370 uczestników,
- zajęcia w Centrum i wspierane zatrudnienie socjalne, pomagające uzyskać zatrudnienie - planowana liczba 370 uczestników,
- zajęcia w Centrum i wspierane zatrudnienie socjalne, pomagające podjąć własną działalność gospodarczą - planowana liczba 20 uczestników.

W badanym okresie żaden z powyższych wskaźników nie został osiągnięty.

(dowód: akta kontroli, str. 8)

W badanym okresie 1 z uczestników zaprzestał realizacji Programu po miesięcznym okresie próbnym trwającym od 2 do 30 listopada 2012 r. Zaprzestanie realizacji Programu nastąpiło na podstawie złożonego przez uczestnika oświadczenia w dniu 3 grudnia 2012 r., co było zgodne z art. 13 ust. 4 pkt 3 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

(dowód: akta kontroli, str. 423-434)

Nie stwierdzono przypadków niezakwalifikowania kandydata do Centrum po miesięcznym okresie próbnym.

(dowód: akta kontroli, str. 347)

CIS nie monitorowało trwałości ekonomicznego usamodzielnienia się, gdyż było w trakcie prowadzenia pierwszej edycji IPZS.

(dowód: akta kontroli, str. 348-349)

Ustalone W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie **stwierdzono**
nieprawidłowości **następujące nieprawidłowości:**

1. Centrum nie poinformowało Wojewody Mazowieckiego o braku realizacji planowanych do osiągnięcia efektów z działalności CIS, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Kierownik CIS wyjaśniła, że: *brak aktualizacji wniosku wynikał z faktu, iż w latach 2010 – 2012 CIS aplikowało w czterech wnioskach o pozyskanie środków unijnych i planowało przeszkolenie 450 osób bezrobotnych. W momencie zrealizowania ww. projektów CIS przeszkoliliby 400 osób, co w znacznej mierze przekroczyłoby planowane we wniosku efekty.*

(dowód: akta kontroli, str. 8, 350-356)

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski Wnioski Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba
pokontrolne pokontrolne Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o:

1. Informowanie Wojewody o zmianach w statusie zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.
2. Dokonywanie wypłaty świadczeń integracyjnych na podstawie pisemnych wniosków uczestnika zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

3. Dostosowanie Regulaminu Organizacyjnego do przepisów obowiązującej ustawy o zatrudnieniu socjalnym oraz zapisów w statusie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń   Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków   Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 7 maja 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Inga Piotrowska
starszy inspektor k.p.

Dyrektor
Mieczysław Kosmański

.....
podpis

.....
podpis